

นิตยสารข่าวกับความเป็นกลาง News Magazines and Neutrality

สิทธิกร ศรีสมบูรณ์*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น โทรทัศน์, วิทยุ, สื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนมากขาดความเป็นกลาง โดยสื่อบางสื่ออาจกลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองไม่เว้นแม้กระทั่งนิตยสารข่าว โดยวิธีแสดงออกถึงความเป็นกลางและไม่เป็นกลางของบรรดาสื่อต่างๆ มีมากมายหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการนำเสนอประเด็นข่าว ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ หน้าปก รวมถึงภาพประกอบข่าว อย่างไรก็ตาม การนำเสนอข่าวสารต้องยึดหลักความจริง ความถูกต้อง ตรงไปตรงมา ตามจรรยาบรรณวิชาชีพความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของนิตยสารข่าว ต้องพิจารณาทั้งตัวผู้เสนอข่าว นโยบายบริษัท และที่สำคัญผู้อ่านนิตยสารข่าวนั้น เมื่ออ่านแล้วต้องมีวิจารณ์ญาณที่ดี มีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น อีกทั้งผู้อ่านควรทราบเจตนาารมณ์หลักของนิตยสารข่าวคือ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อ่าน

คำสำคัญ : นิตยสารข่าว, ความเป็นกลาง

Abstracts

Most current media, whether television, radio, or printed matter, lack neutrality. Some may become a political tool and not be concerned with presenting factual news stories. However, news presentation must adhere to the truth and must be accurate and straightforward, which are parts of the code of ethics. With regard to news magazines, their expression of non-neutrality or partiality takes many forms, whether it is the approach

to presenting the news, the language used in the stories, the image on the front cover, or the illustrations included in the stories. Their approach is transformed by an external force—politics. Because much political news is concerned with attacks, satire, and excuses, it is difficult to find neutrality. So the neutral press must take several factors into consideration, such as the news writers, the company's policy, and especially the readers. Readers must consider carefully what they are reading since news magazines' intention is not to make the readers believe but just to inform.

Keywords: News Magazines, Neutrality

บทนำ

ปัจจุบันในประเทศไทยมีหนังสือประเภทหนึ่งที่เรียกว่า “นิตยสาร” ให้ผู้อ่านได้เลือกเสพเลือกอ่านมากมายหลายประเภท หลายแนว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องไลฟ์สไตล์ ความงาม สุขภาพ ตกแต่งบ้าน ท่องเที่ยว กีฬา เป็นต้น ซึ่งในบรรดาประเภทของนิตยสารที่กล่าวมานี้ ก็ไม่ได้มีอยู่เพียงเท่านั้นหากแต่ยังมีนิตยสารอีกประเภทหนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นความน่าสนใจไม่แพ้กัน ซึ่งเน้นรวบรวมเรื่องราวข่าวสารแบบเจาะลึกกับประเด็นที่เป็นกระแสสังคมในรอบสัปดาห์โดยเฉพาะเรื่องราวในแวดวงการเมือง นิตยสารลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า “นิตยสารข่าว”

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารพัฒนาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สำหรับนิตยสารข่าวในประเทศไทยนั้นมักจะอยู่ภายใต้การบริหารงานในเครือสื่อมวลชนต่างๆ โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งนิตยสารข่าวที่มีในประเทศไทย ได้แก่ มติชนสุดสัปดาห์ จากเครือมติชน, เนชั่นสุดสัปดาห์ จากเครือเนชั่น เอเอสทีวีผู้จัดการสุดสัปดาห์ จากเครือผู้จัดการ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ จากเครือสยามรัฐ และโลกวันนี้ วันสุข จากเครือวิภาวดีโดยลักษณะในการนำเสนอข่าวของนิตยสารข่าวนั้นจะเป็นการวิเคราะห์แบบเจาะลึก ซึ่งเรื่องราวข่าวสารที่ได้นำเสนอ นั้น คือเรื่องราวที่มีประเด็นเป็นกระแสสังคมและได้รับความสนใจจากสังคมอยู่ในขณะนั้น โดยเน้นไปที่ประเด็นการเมืองเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์รัฐประหารทางการเมืองในประเทศไทยเมื่อปี 2549 เป็นต้นมาส่งผลให้ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลทางการเมือง (ไพศาล พิษมงคล, 2552) ซึ่งมีผลกระทบเปรียบเสมือนแรงกระเพื่อมกระจายไปแทบทุกหย่อมหญ้าทำให้สังคมไทยเกิดการแสดงความคิดเห็นและจุดยืนทางการเมืองถึงขั้นรุนแรงอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นฝั่งเสื้อแดง หรือเสื้อเหลือง ผลกระทบดังกล่าวส่งผลมาถึงการดำเนินงานของสื่อมวลชนด้วย โดยเฉพาะเรื่องของการนำเสนอข่าวการเมือง รวมไปถึงเรื่องราวอื่นๆ ที่ไม่ใช่เรื่องการเมืองโดยตรงแต่สามารถโยงเข้าหากันได้ ขณะเดียวกันสื่อมวลชนของไทย โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ก็ถูกตั้งคำถามจากสังคมเช่นกันในเรื่องของจริยธรรมและจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว รวมไปถึงความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว (ไทยรัฐออนไลน์, 2556) ซึ่งทุกวันนี้สื่อสิ่งพิมพ์รายวันไม่เว้นแม้กระทั่งนิตยสารข่าวต่างถูกมองว่ามีการนำเสนอข่าวแบบไม่เป็นกลาง เลือกลงเลือกฝ่าย

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550, หน้า 10) ได้ให้คำจำกัดความของ “ความเป็นกลาง” ว่าเป็นคุณสมบัติสำคัญยิ่งในงานวารสารศาสตร์และการข่าว แม้การแสดงความเป็นกลางอาจเป็นเรื่อง

ที่ทำได้ยากในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม นักปฏิบัติการข่าวต้องมีความรอบคอบ โดยพยายามเสนอข่าวด้วยการหลีกเลี่ยงความเป็นฝักฝ่าย (impartially) ปราศจากอคติ ไม่ใส่ความคิดเห็นลงไปให้ข่าว เขียนข่าวด้วยความเป็นธรรม (balance) เสนอข่าวทุกแง่มุมด้วยความรู้สึกนึกเที่ยงตรง (objective)

อย่างไรก็ตาม นายพีระยุ ติประเสริฐ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ผู้จัดการได้กล่าวในบทสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2544 (อ้างในปริยาภรณ์ พงษ์สังข์, 2544, หน้า 54) ในงานวิจัยเรื่อง “ความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ศึกษาเฉพาะกรณี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ” ว่าในปัจจุบันนี้นิตยสารข่าวของไทย มีทั้งที่เป็นกลางและไม่เป็นกลาง ทั้งนี้สังเกตได้จากปัจจัยต่างๆ เช่น การนำเสนอประเด็นข่าวที่ถูกต้องตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือน เพราะหากบิดเบือนจะเกิดความสับสนขึ้นมา และอาจจะถูกตอบโต้จากแหล่งข่าวทันที เพราะทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือเสียชื่อเสียง ได้ส่วนอีกปัจจัยหนึ่งคือบทความซึ่งถือว่าเป็นจุดขายของนิตยสารข่าวการนำเสนอบทความจะมีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไป ซึ่งต้องพิจารณาว่าผู้เขียนมีจุดยืนหรือจรรยาบรรณหรือไม่ อาจไม่ต้องทราบว่าผู้เขียนเป็นใคร แต่ดูจากผลงานด้านบทความที่เขียน ก็จะทราบดีว่าโน้มเอียงไปทางใด

นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TCIJ) ได้จัดเสวนาหัวข้อ “สื่อเลือกสีเลือกข้างผิดจรรยาบรรณหรือไม่?” โดยนายอริกกิจ แสงสุข บรรณาธิการอาวุโสวอยซ์ทีวี และเจ้าของนามปากกา “ใบตองแห้ง” ได้ให้ความเห็นว่า “เมื่อเลือกข้างแล้วก็ควรจะมีจรรยาบรรณ โดยไม่ให้วิชาชีพเข้าไปในการต่อสู้ทางการเมืองเอาชนะความเท็จ บิดเบือนการพาดหัวข่าวในเชิงประชดประชันเปรย เน้นประเด็นหรือประณาม ซึ่งมองว่าทำได้ แต่ต้องไม่ใช้การปลุกกระดมก่อให้เกิดความเกลียดชังที่ผ่านมาพาดหัวและโปรยข่าวกลายเป็นที่

ระบายนามหนังสือที่เลือกข้างชัดเจน โดยใช้ไปรยข่าวปลุกกระตมมี hate speech ทั้งสองข้าง ตัวอย่างที่ร้ายกาจ เช่น กรณีตัดต่อรูปหน้า นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์ คณะนิติราษฎร์กับรูปลิง การเรียกรูปพาดหัว เช่น อีเพ็ญ ไรต์ ไอ้ตุ๋ ไอ้มาร์ค เป็นต้น (ศูนย์ข้อมูลข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TCIJ), 2555)

อาจกล่าวได้ว่า “นิตยสารข่าว” นับเป็นสื่อที่มีเสรีภาพอย่างมาก ฉะนั้นจึงต้องมีมาตรการในการควบคุม โดยใช้จริยธรรมและบทบาทสื่อมวลชนในการควบคุม เพื่อให้การเสนอประเด็นข่าวเกิดความเป็นธรรม ไม่ลำเอียง หรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะในกรณีความขัดแย้ง ส่วนธุรกิจนิตยสารข่าวก็ไม่แตกต่างจากธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ คือแข่งขันเพื่อให้ได้ผลกำไรและยอดขายสูง ในการนำเสนอประเด็นข่าวให้ดูโดดเด่นและสะดุดตาผู้อ่าน ย่อมเป็นการจูงใจให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่าน บางครั้งก็ทำให้การเสนอประเด็นข่าวขาดความเป็นกลาง เช่น การใช้ภาษาเหยียดหยามหรือเชิงดูหมิ่น (ปรียาภรณ์ พงษ์สังข์, 2544, หน้า 59) แม้ว่าปัญหาความเป็นกลางยังเป็นที่ถกเถียงกันในหลายมุมมอง แต่ความเป็นกลางก็ยังคงมีความสำคัญ

บทบาทในฐานะสื่อสิ่งพิมพ์

ด้วยศักยภาพของสื่อสิ่งพิมพ์ ทำให้นิตยสารข่าวถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นระบบการปกครองแบบใด สื่อมวลชนจึงเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การศึกษา เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและสาธารณสุข ด้วยการให้ข่าวสารเพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวชักจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและวางนโยบายพัฒนาประเทศ และการถ่ายทอดความรู้และทักษะ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และก้าวทันกับความ

เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี (อนันต์ธนา อิงกินันท์, 2535, หน้า 41) หากกล่าวถึงบทบาทของนิตยสารข่าวนั้นก็คงไม่แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ เพราะในฐานะที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ด้วยแล้ว นิตยสารข่าวมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาสังคมในการช่วยเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ในรอบสัปดาห์ที่เป็นประเด็นสังคมอยู่ในขณะนั้นแบบวิเคราะห์เจาะลึกทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ซึ่งความรู้ที่ได้ อาจจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้เดิม หรือเป็นการรับรู้ในอีกแง่มุมมองหนึ่ง อีกทั้งนิตยสารข่าวยังเป็นแหล่งเสริมภูมิปัญญาเพิ่มความรู้ ในการศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมอันดีงามที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม นิตยสารข่าวในฐานะสื่อสิ่งพิมพ์ก็ได้แสดงบทบาทได้ชัดเจนในหลายแง่มุม แต่ในทางตรงกันข้าม ก็มีหลายครั้งเช่นกันที่นิตยสารข่าวเองก็มักจะแสดงให้เห็นจนบางครั้งอาจจะเกินขอบเขตบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์

วิชัย พยัคฆโส (2542) ได้ให้คำจำกัดความบทบาทหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์ว่า “สื่อสิ่งพิมพ์มีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศเพราะสื่อสิ่งพิมพ์ได้เสริมสร้างบทบาทพื้นฐานด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองควบคู่กันไป บางครั้งมีผู้กล่าวว่า ความเจริญของประเทศใดอาจวัดได้จากปริมาณการบริโภคกระดาษของชนในชาตินั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่ง สำหรับประเทศไทย เช่นเดียวกับบทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์ ได้มีบทบาทสูงยิ่งในการพัฒนาประเทศมาจนปัจจุบันและในอนาคตต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันนอกเหนือจากหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว นิตยสารข่าวก็ถือได้ว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เข้ามามีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของประชาชนเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลทางความคิด ความเชื่อถือ และความรู้ในเรื่องราวต่างๆ ซึ่งนิตยสารข่าวก็มีแนวโน้มที่จะมีบทบาทมากขึ้นในอนาคต โดยบทบาทที่มีเพิ่มขึ้นของนิตยสารข่าวนี้ นับว่าที่เป็นจุดเด่นที่ค่อนข้างใหญ่

เผ่าจับตามองและคอยสังเกตความเป็นไปอยู่ตลอดว่านิตยสารข่าวจะมีความเป็นกลางมากน้อยเพียงใด หรือว่าเอนเอียงไปกับฝ่ายใดมากกว่ากัน (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2537, หน้า 51) อีกทั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีผู้อ่านได้ตั้งข้อสงสัยและวิพากษ์สื่อสิ่งพิมพ์ของไทยในปัจจุบันอยู่หลายประเด็น เช่น การนำเสนอที่ใช้ภาษารุนแรง การปกปิดหรือปิดบังข้อเท็จจริงบางประการ และการชี้นำความคิดทางการเมือง

นักสื่อสารมวลชนได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในฐานะของสื่อสิ่งพิมพ์ สรุปได้ดังนี้ (บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์, 2554)

1. การเสนอข่าว หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ โดยเริ่มจากการแสวงหาเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เชื่อว่าประชาชนจะให้ความสนใจ หรือเรียกว่าการหาข่าวแล้วนำมารวบรวม คัดเลือก และนำออกเผยแพร่สู่ประชาชน เช่น ข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมือง ข่าวกีฬา ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ซึ่งการเสนอข่าวของสื่อมวลชนเป็นการรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นโดยไม่แทรกความคิดเห็นใดๆ ลงไปซึ่งคุณค่าการเสนอข่าวนั้นขึ้นอยู่กับความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีรายละเอียดเพียงพอ สื่อมวลชนที่มีบทบาทมากในการเสนอข่าว ได้แก่หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม บทบาทในการเสนอข่าวของนิตยสารข่าว อาจมีความแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ตรงที่สื่อดังกล่าวข้างต้นนั้น เน้นนำเสนอข่าวแบบวันต่อวัน แต่นิตยสารข่าวนั้นจะวางแผนสัปดาห์ละหนึ่งฉบับจึงทำให้นิตยสารข่าวเสียเปรียบเรื่องความรวดเร็ว เพราะนิตยสารข่าวรายสัปดาห์รวบรวมเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบสัปดาห์ที่เป็นประเด็นสังคมในขณะนั้นมานำเสนอ แต่มีจุดเด่นคือ การวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบเจาะลึกในรูปแบบของบทความ โดยการแทรกความคิด

เห็นของตนเองลงไปในการนำเสนอประเด็นข่าว โดยเฉพาะคอลัมน์นิสต์ในปัจจุบัน มีใจเอนเอียงเลือกฝั่งเลือกฝ่าย

ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์การสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์ ระหว่างวันที่ 13-19 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งรัฐบาลได้ส่งกำลังทหารพร้อมอาวุธสงคราม และรถหุ้มเกราะเข้าปิดล้อมพื้นที่การชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) บริเวณแยกราชประสงค์ ระหว่างการชุมนุมทางการเมืองเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม ทั้งสิ้น 56 ศพ (การสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์, 2553) โดยจากเหตุการณ์ความรุนแรงดังกล่าวนั้น มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 21-27 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ได้นำภาพความสูญเสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวมาขึ้นปก โดยมีข้อความพาดหัวว่า “ต้องมีคนรับผิดชอบต่อการสูญเสียที่เกิดขึ้นกับ“ประชาชน”(สารบัญหนังสือมติชนสุดสัปดาห์, 2556) การนำเสนอประเด็นเนื้อหาของมติชนสุดสัปดาห์ ฉบับดังกล่าว วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ว่าใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมจนทำให้เกิดการสูญเสียถึงชีวิต โดยหลีกเลี่ยงที่จะนำเสนอประเด็นข่าวในแง่มุมมองของ นปช. ว่าเป็นต้นเหตุของปัญหา

ขณะเดียวกันเนชั่นสุดสัปดาห์ฉบับวันที่ 21-27 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ได้นำภาพร่องรอยการถูกเผาของห้างสรรพสินค้าชื่อดังแห่งหนึ่งย่านราชประสงค์ โดยมีข้อความพาดหัวว่า “มิดัลญูญิกัลญูค” (สารบัญหนังสือเนชั่นสุดสัปดาห์, 2556) ซึ่งการนำเสนอประเด็นเนื้อหาของเนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับดังกล่าว คือวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของกลุ่มผู้ชุมนุม นปช. หรือ กลุ่มคนเสื้อแดง ว่าเป็นฝ่ายเริ่มต้นของเหตุการณ์ความรุนแรง สร้างความวุ่นวายแก่บ้านเมือง ทำให้ประเทศชาติเสื่อมเสีย แต่ไม่ได้นำเสนอประเด็นข่าวในด้านรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ว่ามี

การสั่งการทหารให้ดำเนินมาตรการในการขอคืนพื้นที่แก่ผู้ชุมนุมอย่างไร เป็นต้น จากกรณีดังกล่าว เห็นได้ว่านิตยสารข่าวทั้งสองฉบับ ขาดความเป็นกลางอย่างชัดเจน เพราะไม่ได้นำเสนอประเด็นข่าวทั้งสองด้าน แต่เลือกนำเสนอประเด็นที่ต่างฝ่ายต่างได้เปรียบ

2. การเสนอความคิดเห็น ในสังคมประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและสังคม แต่ในทางปฏิบัติประชาชนมีจำนวนมากจึงไม่ค่อยมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นโดยตรง สื่อมวลชนซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรเผยแพร่ข่าวสารอยู่แล้ว จึงได้เข้ามามีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นแทนประชาชนในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อเสนอต่อสาธารณชนและรัฐบาล ในรูปของบทความ สารคดีบทวิเคราะห์วิจารณ์ บทบรรณาธิการ โดยมีจุดมุ่งหมายในเชิงสร้างสรรค์โน้มน้าวจิตใจ ชี้นำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมความคิดเห็นของสื่อมวลชนส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องทางสังคม การเมือง สิทธิ เสรีภาพของประชาชน หรือสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนเองซึ่งมักก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างองค์กรสื่อมวลชนกับรัฐบาล กลุ่มอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์อยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารมวลชนนั้นมีการตอบสนองกลับจากผู้รับข่าวสารเพียงเล็กน้อย ความคิดเห็นของสื่อมวลชนในบางครั้งจึงมิใช่เป็นตัวแทนความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง สื่อมวลชนจึงต้องสำรวจประชาชาติ เป็นระยะๆ เพื่อให้สามารถเสนอความคิดเห็นได้สอดคล้องกับความคิดหรือความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ สื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์

อย่างไรก็ตาม บทบาทของนิตยสารข่าวก็ยังไม่สอดคล้องกับหลักการเสนอความคิดเห็นเท่าที่ควรอยู่หลายประการ เช่น การเข้ามา มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น “แทน” ประชาชนในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนิตยสารข่าวไม่ได้เสนอความ

คิดเห็นแทนประชาชน แต่กลายเป็นว่านิตยสารข่าวฉบับต่างๆ เสนอความคิดเห็นของตัวเองคิดแทนประชาชน ทุกครั้งที่สื่อมวลชนติดใจวิพากษ์วิจารณ์ใคร จะต้องระมัดระวังอยู่เสมอๆ ว่าเรากำลังวิจารณ์แทนประชาชน มิใช่วิจารณ์ตามอำเภอใจ (วันนักข่าว วันสื่อสารมวลชนแห่งชาติ 5 มีนาคม, 2550) นอกจากนั้น การนำเสนอประเด็นข่าวของนิตยสารข่าวในปัจจุบัน ไม่ได้มีบทบาทชี้นำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมเท่าที่ควร ในทางกลับกัน ยังสร้างปัญหาอีกต่างหากโดยเฉพาะประเด็นการเมืองที่นำมาขึ้นปกอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมได้

3. ให้ความบันเทิง คือ การนำเสนอเรื่องราวที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้รับเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานผ่อนคลายความเครียดในชีวิตประจำวัน สื่อมวลชนแต่ละประเภทต่างก็มีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้รับได้รับทั้งข่าวสาร และความบันเทิง มากน้อยแตกต่างกันออกไปตามประเภทของสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร มีเนื้อหาทั้งในเชิงวิชาการและบันเทิง วิทยุโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นรายการประเภทบันเทิง เช่น ละคร เกมโชว์ ภาพยนตร์ เพลง เป็นต้น การพิจารณาว่าเนื้อหา หรือรายการสื่อมวลชนใดให้คุณค่าทางด้านบันเทิงหรือไม่เพียงใดนั้น จะต้องพิจารณาทั้งในด้านจุดมุ่งหมายของผู้นำเสนอและเจตคติของผู้รับด้วย สื่อมวลชนที่มีบทบาทมากในการให้ความบันเทิง ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ วารสาร นิตยสาร

ปัจจุบันบทบาทการให้ความบันเทิงสำหรับนิตยสารข่าวก็เริ่มมีมากขึ้นเป็นลำดับ ด้วยการเพิ่มเติมเรื่องราวที่หลากหลาย นอกเหนือจากประเด็นข่าวการเมืองแล้ว ยังมีประเด็นข่าวอื่นๆ ที่น่าสนใจไม่ว่าจะเป็น วาไรตี้ บันเทิง ไอที กีฬา โดยนิตยสารข่าวบางฉบับ บางสัปดาห์ก็นำเสนอประเด็นข่าวบันเทิงนำมาขึ้นปก ตัวอย่างเช่น มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 12-18 เมษายน พ.ศ. 2556 ใช้ข้อความพาดหัวว่า “พี่มากขา ชีณเดชฯ 300 ล้าน” ส่วนเนชั่นสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 12-18 เมษายน พ.ศ. 2556 ใช้

ข้อความพาดหัวว่า “อีย๊ะ! พี่มากผู้ตูด ขุดหลุมฝังโกโบริ” เอเอสทีวีผู้จัดการสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 6 – 12 เมษายน พ.ศ. 2556 ใช้ข้อความพาดหัวว่า “พี่มาก..พีเวอร์” เป็นต้น เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวกระแสภาพยนตร์เรื่อง พี่มาก พระโขนงกำลังมาแรงโดย นายสุพงษ์ จันผิงเพชร บรรณาธิการนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวในบทสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 “ทุกวันนี้สังคมมันก็คลี่คลายในระดับหนึ่ง จากเดิม นิตยสารข่าว มีภาพพจน์จากการเป็น นิตยสารการเมือง และภาพพจน์ของการเป็น นิตยสารปัญญาชน แต่พอมาถึงจุดหนึ่งมองว่าผู้อ่านมีความสนใจในเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น โดยไม่จำเป็นว่าคนจะต้องสนใจเรื่องการเมืองเท่านั้นดังนั้น นิตยสารข่าวควรมีเรื่องราวของปรัชญาบันเทิงที่คนทั่วไปอ่านได้ด้วย”

4. ให้การศึกษาและข้อมูล ข่าวสารแก่ประชาชน ให้ข้อมูลทั้งความรู้ในด้านวิชาการ เฉพาะสาขาและความรู้ทั่วไปโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาคุณภาพชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น เช่น หนังสือพิมพ์นำเสนอ บทความที่ให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ การเกษตร อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม

ถึงแม้ว่าเรื่องการเมืองคือ ตัวตนที่แท้จริงของนิตยสารข่าว แต่ก็ไม่ใช่สิ่งเดียวให้การศึกษาและข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนิตยสารข่าวมีบทความหรือคอลัมน์ที่ให้ความรู้เฉพาะด้านเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น คอลัมน์ประชาคมท้องถิ่น จากสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ที่นำเสนอเรื่องราวการศึกษา คอลัมน์มุขมุสลิม จากมติชนสุดสัปดาห์ นำเสนอเรื่องราววิถีชีวิตของชาวมุสลิมในไทย เป็นต้น

5. การประชาสัมพันธ์ และโฆษณาการประชาสัมพันธ์ เป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนขององค์กรต่างๆ รวมทั้งองค์กรสื่อมวลชนเอง เพื่อให้ประชาชนมีเจตคติที่ดีต่อองค์กร ส่งเสริมให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการได้ตามเป้าหมายและอาจกล่าวได้ว่าการโฆษณาเป็นการนำเสนอข่าวสารข้อมูล รายละเอียดเกี่ยว

กับสิ่งต่างๆ เช่น ผลงาน สินค้าหรือการบริการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อชักชวนโน้มน้าวจิตใจให้คนรู้สึกคล้อยตาม ปฏิบัติตาม หรือซื้อสินค้าและบริการต่างๆ คำว่า “โฆษณา” ในปัจจุบันถูกใช้ในความหมายที่แตกต่างกันหลากหลายความหมาย

1) **การโฆษณาสินค้า** เป็นการโฆษณาที่พบเห็น และรู้จักกันอยู่ทั่วไป โดยมีจุดประสงค์ให้สามารถขายสินค้าได้มากที่สุดโดย นายสุพงษ์ จันผิงเพชร บรรณาธิการนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวในการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ไว้ว่า “ทำอย่างไรที่จะให้ มติชนสุดสัปดาห์ขายดีครองใจผู้อ่านได้มากที่สุด แม้ตอนนี้ มติชนสุดสัปดาห์ ถ้าเทียบกับนิตยสารชนิดเดียวกันแล้วถือว่าเรามียอดขายดีที่สุกก็จริง แต่เราก็คิดว่า มติชนสุดสัปดาห์ น่าจะขยายฐานแฟน ๆ ผู้อ่านได้มากกว่านี้”

2) **การโฆษณาเผยแพร่** เช่น การโฆษณาเผยแพร่ผลงานของรัฐบาล แจ้งความก้าวหน้าของงานที่กำลังทำอยู่ รวมไปถึงการเผยแพร่ความรู้ เช่น การวางแผนครอบครัว การป้องกันยาเสพติด ประโยชน์ของการออกกำลังกาย

3) **การโฆษณาชวนเชื่อ** ได้แก่ การเสนอข่าวสารในเชิงชักชวนปลุกกระดม ชี้นำความคิด เช่น การโฆษณาชักชวนของลัทธิการเมืองหรือศาสนาต่างๆ การโฆษณาสินค้า ส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องอาศัย สื่อมวลชนและองค์กรสื่อมวลชนเอง ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสารนิตยสาร ต่างก็มีรายได้หลักจากโฆษณาสินค้า จึงเป็นการเอื้อประโยชน์กันระหว่างสื่อมวลชน และเจ้าของสินค้าหรือกิจการต่างๆ ทำให้สื่อมวลชนกับการโฆษณาสินค้า เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกและมีแนวโน้มที่จะใช้สื่อมวลชนเพื่อการโฆษณา เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในสื่อมวลชนทุกประเภท จะเห็นได้จากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารที่มีผู้นิยมอ่านมาก หลายฉบับในปัจจุบันใช้พื้นที่สำหรับการโฆษณาสินค้าและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ มากกว่า 50% ของเนื้อที่ทั้งหมด วิทยุโทรทัศน์ ก็เช่นกัน ซึ่งใช้เวลา

สำหรับการโฆษณาทุกทั้งโดยวิธีเช่าเหมาช่วง เวลาจัดรายการสำหรับโฆษณาโดยเฉพาะและวิธีการใช้รายการโฆษณาสั้นๆ (spot) เป็นระยะๆ

“ความเป็นกลาง” ของนิตยสารข่าว

อาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันถือเป็นยุคของการแข่งขันของสื่อโดยในแง่ของการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะต้องมีความรวดเร็ว กระชับ ฉับไว ดังเช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต ที่มีจุดขายคือ ความสดใหม่ มีการนำเสนอความเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิตยสารข่าว ถึงแม้ว่าจะสู้ความสดใหม่และรวดเร็วของข้อมูลข่าวสารไม่ได้ หากเทียบกับโทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต

นายสุพวงศ์ จันทิงเพชร บรรณาธิการ นิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวในการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ไว้ว่า

“นิตยสารข่าวมีจุดขายเช่นกันคือ ความละเอียดลึกในประเด็นเนื้อหา และหน้าปกที่มีการใช้ภาพและภาษาสื่อความหมายถึงประเด็นที่จะนำเสนอซึ่งถือว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของนิตยสารข่าว และอาจกล่าวได้ว่านิตยสารข่าวมีความเป็น “อมตะ” อยู่ในตัวเพราะเป็นนิตยสารที่อ่านได้อยู่ตลอดเวลาแม้วันเวลาจะผ่านไปมากน้อยเพียงใดก็ตาม ”

อย่างไรก็ตาม “ความเป็นกลาง” ถือเป็นหัวใจสำคัญของสื่อมวลชนทุกแขนง เพราะหากสื่อมีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวแล้วนั้น ผู้รับสารก็จะได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งสื่อต้องทำหน้าที่หลักคือการสื่อสารความจริงให้สาธารณชนได้รับรู้ และควรเป็นสื่อมวลชนที่แท้จริง คือ ต้องนำเสนอความแท้จริง (ภัทรมัย อินทจักร, 2550) หลักการของความเป็นกลาง รายงานความเป็นจริง โดยครบถ้วนไม่ลำเอียง ไม่ว่าด้านใดของข่าว ไม่สอดแทรกทัศนคติส่วนตัว

อาจกล่าวได้ว่าความจริงแท้จริงนี้มีอยู่ด้วยกัน 5 ประการ ตามแนวทางของสุภา ศิริมานนท์ (อ้างถึงในวิลลาสินี พิพิธกุล, 2543, หน้า 175) ได้แก่ความไม่เป็นฝักเป็นฝ่าย (impartiality) ความปราศจากข้อขัดแย้งหรือผลประโยชน์ (absence of conflict of interest) การให้โอกาสของการปฏิเสธอันหมายถึงสื่อมวลชนต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้แสดงข้อปฏิเสธ (opportunity of denial) การละเว้นเสียจากความลำเอียงต่อผู้ใกล้ชิด (avoidance of cronyism) และการละเว้นเสียจากความเคียดแค้นพยาบาท (avoidance of vengeance) ดังนี้

1. ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (impartiality) ถ้าหากข่าวที่นำเสนอไปนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาท หรือเกี่ยวกับข้อขัดแย้งของฝ่ายต่างๆ สองฝ่ายหรือหลายฝ่าย ไม่ว่าจะพิพาทหรือขัดแย้งกันอย่างไรก็ตาม หรืออย่างชอนเรนอำพราง นักข่าวผู้เสนอพียงต้องเสาะหาทัศนะต่างๆ ของทุกฝ่ายมาเสนอให้หมด และก็ต้องเสนอด้วยความสมดุลอย่างมีเหตุผลในกรณีที่เกี่ยวข้องกับปริมาณของแต่ละทัศนะด้วย

อย่างไรก็ตาม อุดมการณ์ความเป็นกลางของนิตยสารข่าวในระยะหลังเริ่มถดถอยลง เพราะส่วนใหญ่มักจะใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป ในเนื้อหาประเด็นข่าวด้วย เช่น หากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จัดทำนิตยสารข่าวขึ้นชอบรัฐบาลหรือ รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง ก็จะนำเสนอประเด็นข่าวไปในทางบวกแต่ในทางตรงกันข้าม หากไม่พึงพอใจ ก็อาจจะมีการนำเสนอข่าวไปในทิศทางด้านลบ ซึ่งการนำเสนอประเด็นข่าวในลักษณะนี้อาจจะส่งผลต่อผู้อ่านได้ เพราะกรณีดังกล่าวจะก่อให้เกิดความสับสนได้และอาจทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริงก่อนหน้านี้ ศูนย์ข่าวอาร์เอสยูนิวส์ จัดเสวนาหัวข้อ “จริงหรือสื่อไทยวันนี้ที่ไม่เลือกข้างสื่อชั้นนำอันตรายกว่าสื่อเลือกข้าง” โดยนายอริกกิจ แสงสุข บรรณาธิการอาวุโสวอยซ์ทีวีให้ความเห็นว่า “สื่อบางฉบับเลือกข้างอย่างมีเหตุผลชัดเจน เปิดเผย

และมีเหตุผล เช่น เอเอสทีผู้จัดการสุดสัปดาห์ ที่เห็นได้ชัดว่าเขาเลือกข้าง มีเหตุผลให้คนอ่านได้รู้ชัดเจนว่าเพราะอะไรเขาถึงเลือกข้างนี้ ”(ศูนย์ข่าวอาร์เอสยูนิวส์, 2555) การนำเสนอประเด็นข่าวของนิตยสารข่าวในลักษณะนี้มีให้เห็นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้อ่านต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านเป็นอย่างมากเพราะปัจจุบันนิตยสารข่าวแทบทุกสำนัก มักนำเสนอข่าวตามใจตัวเอง หรือตามนโยบายบริษัท ไม่ได้เขียนตามข้อเท็จจริงเท่าที่ควร

2. ปราศจากข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือทางความสนใจ (absence of conflict of interest) การมีส่วนพัวพันโดยมีมูลเหตุ หรือโดยมีจุดหมาย และหรือการส่วนพัวพันกับองค์การแห่งใดแห่งหนึ่ง ย่อมทำให้เป็นกรณีหมิ่นเหม่ที่นักข่าวนั้นๆ ต้องถูกสงสัยว่าเขาจะสังกัดเป็นฝักเป็นฝ่าย

นายสุวพงศ์ จันผิงเพชร บรรณาธิการนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์ กล่าวในการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ว่า “การนำเสนอประเด็นข่าวการเมืองของนิตยสารข่าวนั้น จะเน้นเรื่องราวการเมืองเป็นพิเศษกว่าประเด็นข่าวอื่นๆ ซึ่งถือว่านี้คือตัวตนที่แท้จริงของนิตยสารข่าว แต่ทุกวันนี้นักข่าวกับแหล่งข่าวโดยเฉพาะนักการเมืองค่อนข้างมีความเป็นกันเองค่อนข้างมากดังนั้น ความสนิทสนมเป็นพิเศษกับการนำเสนอประเด็นข่าวนั้นจะต้องแยกออกจากกันให้ได้ ซึ่งความสนิทสนมนั้นอาจเกิดขึ้นได้จากการแลกเปลี่ยนอะไรบางอย่าง ถือเป็นรางวัลผลเพื่อตัวเองปัจจุบันต้องยอมรับว่า นิตยสารข่าวแทบทุกเล่มล้วนมีสังกัดกันทั้งนั้น บ้างก็เหลือง บ้างก็แดง ซึ่งหากประเด็นข่าวที่นิตยสารข่าวได้นำเสนอออกไป เกิดความไม่ชัดเจน หรือผิดไปจากข้อเท็จจริง ก็นับว่าอันตรายต่อผู้อ่านเช่นกัน ”

3. โอกาสของการปฏิเสธ (opportunity of denial) สิ่งซึ่งจะทำให้หลักเกี่ยวกับ “ความจริงที่แท้จริง” พลังพลาดหรือเอนเอียงไปได้บ้างโดยนึกไม่ถึงหรือคาดไม่ถึง ได้แก่ การตัดลู่ทาง หรือ

ตัดโอกาสที่จะให้คนใดคนหนึ่งปฏิเสธข้อกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีผู้กล่าวหาเขาเสีย ทั้งๆ ที่ว่าโดยแท้แล้วโอกาสดังกล่าวนั้นก็นับว่าเป็นขั้นตอนของหลักปฏิบัติธรรมดาๆ แต่เนื่องจากเหตุที่ความบีบรัดของเวลา ซึ่งมักจะทำให้นักข่าวต้องทำงานให้เสร็จอย่างเร่งด่วนภายในช่วงระยะเวลาอันจำกัด จนนักข่าวรายนั้นๆ ไม่สามารถไปพบปะผู้ถูกกล่าวหาด้วยตนเองได้โอกาสที่ผู้ถูกกล่าวหาเขาจะแสดงข้อปฏิเสธของเขาต่อสาธารณะจึงถูกตัดออกไปโดยปริยาย หลักจริยธรรมของสื่อสิ่งพิมพ์กำหนดไว้ว่าถ้าหากจะเสนอข้อกล่าวหา ก็จะต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขาแสดงข้อปฏิเสธของเขาด้วย ถึงแม้ว่าผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้นๆ จะเป็นคนร้ายชนิดร้ายกาจเพียงใดก็ตาม ทั้งนี้เพราะการกล่าวหาเหล่านั้นๆ ยังมีใช้คำพิพากษาของศาลยุติธรรม

ตัวอย่างเช่น มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันวันที่ 12-18 ตุลาคม 2555 นำภาพนายสรยุทธ สู้ทัศนจินตามาขึ้นปก พร้อมพาดหัวตัวใหญ่ว่า “คนยังคงยืนเด่นโดยท้าทาย” ซึ่งเป็นการพาดหัวที่ชวนให้เกิดการโต้เถียงทางสาธารณะอย่างยิ่งว่าถึงที่สุดแล้ว นายสรยุทธกระทั่งมติชนกำลังท้าทายใครหรือท้าทายอะไร เริ่มจากกรณี นายสรยุทธถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติออกมาชี้มูลความผิดฐานสนับสนุนพนักงานองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ให้ช่วยเหลือบริษัทไร้สัมของตนเอง โฆษณาเกินเวลาตามสัญญาจำนวนเงิน 138 ล้านบาท คำถามใหญ่ที่สื่อมวลชนหลายสำนักตั้งต่อนายสรยุทธก็คือ นายสรยุทธสมควรยุติการจัดรายการทั้งหมดลงชั่วคราวหรือไม่ การชี้มูลความผิดเป็นเหตุและปัจจัยเพียงพอให้นายสรยุทธต้องพิจารณาตัวเองหรือไม่ (ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา, 2555) อย่างไรก็ตามการขึ้นปกพาดหัวในลักษณะดังกล่าวถือเป็นการไม่ให้โอกาสในการปฏิเสธ เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวนั้นคดีความของนายสรยุทธ ยังไม่ถึงที่สุดตามกระบวนการทางกฎหมาย

4. การละเว้นจากความลำเอียงต่อผู้ใกล้ชิด (avoidance of cronyism) ข้อนี้ชี้ให้เห็นว่า ถ้าไม่ระมัดระวัง ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลหรือ ผู้ทรงอิทธิพลก็อาจจะมีส่วนในการครอบงำการ นำเสนอข่าว และเมื่อเกิดภาวะเช่นนี้ ความลำเอียง ต่อผู้ใกล้ชิดก็จะเป็นสิ่งซึ่งหนีไม่พ้น เช่น ประเภท นักข่าวการเมือง ซึ่งมีการติดต่อนักการเมือง ต่างๆ มักจะได้รับการตำหนิหรือถูกสงสัย มากกว่านักข่าวอื่นๆ ในข้อที่ว่ามีความ ลำเอียงต่อผู้ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเบาะแสของข่าว เนื่องจากไปติดต่อกันอย่างใกล้ชิดกับแหล่ง ข่าวตลอดเวลา

5. การละเว้นเสียจากความเคียดแค้น พยาบาท (avoidance of geance) ข้อนี้ หมายความว่า นักข่าวจะต้องไม่ปล่อยให้ ความรู้สึกส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลครอบงำในการนำ เสนอข่าวเป็นอันขาด ความเคียดแค้นพยาบาท อาจเกิดกับนักข่าวที่ไม่ได้รับความอนุเคราะห์ เกื้อกูลจากเจ้าหน้าที่ซึ่งเขาไปติดต่อกัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเสาะหาข่าวสารเขาจะแสดงความ รู้สึกออกมาในทำนองเคียดแค้นพยาบาทคนใด คนหนึ่งเป็นพิเศษ ความชิงชังส่วนบุคคลกลายเป็น เครื่องคิดขวาง ในอันที่จะทำข่าวเกี่ยวกับ บุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ เป็นผลให้การนำ เสนอข่าวไม่เป็นผลดี เนื้อหาข่าวถูกบิดเบือนไป ด้วยอคติของผู้เขียน นับว่าเป็นอันตรายต่อผู้อ่าน เป็นอย่างยิ่ง

จากงานวิจัยเรื่อง “ความเป็นกลางทาง การเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยศึกษาเฉพาะ กรณี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ” ระบุว่า นายบากบั่น บุญเลิศ หัวหน้า ข่าวการเงินของหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ได้กล่าวในบทสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2544 (อ้างใน ปรียาภรณ์ พงษ์สังข์, 2544, หน้า 163) ว่าการนำเสนอประเด็นข่าวที่ตรงไปตรงมา โดย ไม่มีอคติถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะข่าวการเมืองมีการ ตรวจสอบมากกว่าข่าวอื่นๆ หากนำเสนอผิด พลาดก็อาจถูกฟ้องร้องได้ ดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ในอดีตที่ผ่านมา เช่น พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

อดีตนายกรัฐมนตรี ฟ้องหมิ่นประมาท เอเอสทีวี ผู้จัดการสุดสัปดาห์ กรณีนำเสนอข่าวเป็น ทำนองว่าอดีตนายกรัฐมนตรี “ทักษิณ” จะยึด ประเทศไทยให้เป็นสมบัติส่วนตัว (ข่าวสด ออนไลน์, 2556) ทั้งนี้การนำเสนอประเด็นข่าว การเมืองมีข้อที่ควรระวังคือ ข้อมูลเกือบทุกอย่าง จะเป็นความคิดเห็นมากกว่าข้อเท็จจริง โดยเฉพาะในเรื่องที่เป็นความขัดแย้งผลประโยชน์ ฉะนั้น นิตยสารต้องมีความรอบคอบในการนำ เสนอประเด็นข่าวก่อนที่จะตีพิมพ์ออกสู่สังคม

สรุป

ความเป็นกลางของนิตยสารข่าวในประเทศไทยยังเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ เป็นอย่างยิ่ง แม้จะมีความพยายามนำเสนอ ข่าวทางการเมืองและเรื่องราวอื่นๆ โดยมีวิธีนำ เสนอเชิงวิเคราะห์แบบเจาะลึกและครอบคลุม ที่สุด แต่ความเป็นรายสัปดาห์ จึงต้องทำอย่าง เร่งด่วนแข่งกับเวลาที่จำกัด ขณะเดียวกันก็ ยังต้องแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดที่มีทางเลือก ให้กับผู้อ่านมากมาย ไม่ว่าจะเป็นมติชนสุด สัปดาห์ เนชั่นสุดสัปดาห์ เอเอสทีวีผู้จัดการสุด สัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และโลกวันนี้ วันสุข ซึ่งการแข่งขันดังกล่าวก็อยู่บนพื้นฐาน ของบทบาทสื่อสิ่งพิมพ์ที่ดีด้วย นอกจากนี้การ เสนอประเด็นข่าวในแต่ละสัปดาห์ของนิตยสาร ข่าวยังมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ส่งผลต่อ การทำงานของนิตยสารข่าวเป็นอย่างยิ่ง เพราะ ปัจจัยภายนอกทั้งหลายเหล่านี้อาจจะทำหน้าที่ ควบคุมทิศทางการทำงานก็เป็นได้

นอกจากนี้การเสนอข่าวที่สอดแทรก ความคิดเห็นของผู้เขียนเข้าไปด้วย ส่งผลต่อ ทศนคติของผู้อ่านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ข้อมูล บทความ ควรได้รับการพิจารณาอย่าง ถี่ถ้วนก่อนนำเสนอลงตีพิมพ์ อีกทั้งการนำเสนอ ประเด็นข่าวควรมุ่งเน้นการให้ความรู้ และข้อเท็จจริงมากกว่า การชี้นำหรือปลุกปั่นผู้อ่าน

เอกสารอ้างอิง

- การสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์. (2553). ค้นเมื่อ 29/07/2556, จาก http://wikipedia.org/wiki/การสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์_พ.ศ_2553.
- ข่าวสดออนไลน์. (2556). ศาลอุทธรณ์ สั่งรับฟ้อง “กษิต-เอเอสทีวี” หมิ่น “ทักษิณ” ยึดประเทศไทยให้เป็นสมบัติส่วนตัว. ค้นเมื่อ 19/07/2556, จาก http://www.khaosod.co.th/view_newsonline.php?newsid=TVRNM05ESXhPRFF5Tnc9PQ==.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2556). สมาคมนักข่าวฯ แฉผลการณ์ 6 ข้อ “วันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก”. ค้นเมื่อ 03/08/2556, จาก <http://www.thairath.co.th/content/pol/342532>.
- บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน. (2554). ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์. ค้นเมื่อ 28/06/2556, จาก <http://masscommunicationedu54.wikispaces.com>.
- ปริยาภรณ์ พงษ์สังข์. (2544 ,หน้า 54, 59, 163). ความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ.
- ไพศาล พิฆังคผล. (2552). รัฐประหาร 19 กันยา....เกิดจากอะไร. ค้นเมื่อ 15/06/56, จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9520000105227>.
- ภัทรมัย อินทจักร. (2550). ทฤษฎีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว (News Objectivity Theory).
- ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา. (2555). ใครยังคงยืนเด่นและถูกท้าทาย. ค้นเมื่อ 02/08/2556, จาก <http://thaipublica.org/2012/10/sorayut-case-challenges/> ค้นเมื่อ 11/09/56, จาก http://auamblog.blogspot.com/2011_09_01_archive.html.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2550). การประเมินคุณค่าข่าว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันนักข่าว วันสื่อสารมวลชนแห่งชาติ 5 มีนาคม. (2550). ค้นเมื่อ 02/08/56, จาก <http://www.tlcthai.com/education/history-of-thailand/4433.html>.
- วิชัย พัทธมโส. (2542). บทบาทหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์ในฐานะสื่อสารมวลชน. ค้นเมื่อ 28/06/2556, จาก <http://coursewares.mju.ac.th:81/e-learning49/ca519/Chapter5/unit2.htm>.
- วิลาสินี พิพิธกุล. (2543). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อมวลชน. นนทบุรี: สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สารบัญหนังสือเนชั่นสุดสัปดาห์. (2556). ค้นเมื่อ 29/07/56, จาก <http://library2.parliament.go.th/news/nw.html>.
- สารบัญหนังสือมติชนสุดสัปดาห์. (2556). ค้นเมื่อ 29/07/56, จาก <http://library2.parliament.go.th/news/mw2544-2553.html>.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2537). การสื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพงษ์ จันทร์ฝิ่งเพชร. (2555). บรรณาธิการนิตยสารมติชนสุดสัปดาห์. สัมภาษณ์, 1 ตุลาคม 2555.
- ศูนย์ข่าวอาร์เอสยูนิวส์. (2555). จริงหรือสื่อไทยวันนี้ที่ไม่เลือกข้างสื่อชี้หน้าอันตรายกว่าสื่อเลือกข้าง. ค้นเมื่อ 28/06/2556, จาก <http://www.rsunews.net/index.php/news/detail/2885>.
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง (TCIJ). (2555). การเสวนา หัวข้อ “สื่อเลือกสีเลือกข้างผิดจรรยาบรรณหรือ”. ค้นเมื่อ 28/06/2556, จาก <http://prachatai.com/journal/2012/07/41781>
- อนันต์ธนา อิงกินันท์. (2535). บทบาทและหน้าที่สื่อสิ่งพิมพ์. ในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. นนทบุรี: สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.